

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

06 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

judecători – Toma Nadejda, Boico Victor

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, prin care solicită casarea parțială a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Dabija Gheorghe Xxxx, născut la xxxx, originar și domiciliat în r-nul xxx, s. xxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 12.12.2017 – 15.10.2018 (prima instanță);
2. 08.11.2018 – 18.02.2019 (instanța de apel);
3. 22.04.2019 – 01.10.2019 (instanța de recurs ordinar);
4. 04.11.2019 – 18.12.2019 (instanța de apel);
5. 20.02.2020 – 06.05.2020 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari din 15 octombrie 2018, Dabija Gheorghe a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. b), d) Cod penal, și a fost liberat de răspundere penală conform art. 217 alin. (5) Cod penal.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Dabija Gheorghe dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestor urmări, acționând intenționat în perioada lunilor octombrie - decembrie 2016, prin înțelegere prealabilă cu alte persoane, au constituit o reuniune stabilă sub forma unui grup criminal organizat, cu repartizarea rolurilor între aceștia, în scopul distribuirii drogurilor pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv în diferite locuri de agreement, cu obținerea unui profit ilicit, rezultat din vânzarea substanțelor psihotrope, săvârșite în proporții deosebit de mari, în următoarele circumstanțe:

În perioada lunilor octombrie-noiembrie 2016, Dabija Gheorghe acționând conform rolului asumat în cadrul grupului criminal organizat, care consta în cumpărarea substanțelor psihotrope în cantități mari, pe care ulterior le realiza în

cantități mai mici către diferiți distribuitori de substanțe psihotrope, a comandat prin intermediul unei persoane o cantitate de 1 500 pastile de culoare galbenă, cu formă de paralelipiped „MDMA”, pe care personal a achiziționat-o de la o altă persoană, la prețul de 60 lei pentru fiecare pastilă.

În continuare în perioada indicată, Dabija Gheorghe urmărind obținerea profitului ilicit, a comercializat 400 de comprimate „MDMA” lui Ursu Dumitru V., 150 de comprimate lui Ursu Dumitru Gh., 200 de comprimate lui Salajan Victor și 150 de comprimate lui Balan Petru din care 20 de comprimate au fost comercializate lui Negura Vladimir, contra sumelor bănești ce variaua între 60-100 lei, pentru fiecare pastilă, care în final au fost distribuite diferitor consumatori de droguri, inclusiv în localurile de agrement „Lazy”, „Piano Bar” și „Luxor”.

La 17 noiembrie 2016, sub controlul organului de urmărire penală a fost efectuată achiziție de control, în rezultatul căreia de către martorul Cotorobai Andrei au fost cumpărate 17 pastile cu forma de paralelipiped, de culoare galbenă, cu imprimeul „AMG” de la Ursu Dumitru, la prețul de 3 000 lei, comercializate anterior acestuia de către Dabija Gheorghe.

La fel, la 07 decembrie 2016, sub controlul organului de urmărire penală a fost efectuată achiziție de control în rezultatul căreia de către martorul Cotorobai Andrei au fost cumpărate 3 pastile cu caracteristici asemănătoare după formă, lungime, imprimeu „AMG” de la o altă persoană, la prețul de 600 lei, comercializate anterior acestuia de către Dabija Gheorghe.

Potrivit rapoartelor de expertiză nr. 34/12/1 -R-6518 din 22.11.2016 și nr. 34/12/1-R-6720 din 30 noiembrie 2016, pastilele nominalizate care au fost realizate lui Ursu Dumitru V. și Ursu Dumitru Gh., au forma de paralelipiped, de culoare galbenă, cu imprimeul „AMG”, conțin MDMA (3,4 – methylendoiximetamphetamini) și se atribuie la categoria substanțelor psihotrope, care conform *„Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în state în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora”*, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 79.

La 13 decembrie 2016, în rezultatul percheziției efectuate, la domiciliul lui Dabija Gheorghe amplasat în r-nul xxxx, s. xxxx, s-au depistat și ridicat 352 de pastile, care conform raportului de expertiză nr. 34/12/1-R-163 din 13.01.2017, au forma de paralelipiped, de culoare galbenă, cu imprimeul „AMG”, conțin - MDMA (3,4-methylendoiximetamphetamini) și se atribuie la categoria substanțelor psihotrope, care conform *„Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora”*, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2016, constituie proporții deosebit de mari, fiind bunuri interzise în circuitul civil.

Prin acțiunile sale intenționate Dabija Gheorghe, a comis infracțiunea prevăzută de art. 217¹ alin. (4) lit. b) și d) Cod penal, adică *procurarea, păstrarea,*

transportarea și distribuirea drogurilor, în scop de înstrăinare, de către un grup criminal organizat, în proporții deosebit de mari.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Zgureanu Alexandru, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei decizii, prin care de a-1 recunoaște pe Dabija Gheorghe vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. b) și d) Cod penal și în baza acestui articol, de a-i aplica o pedeapsă sub forma de închisoare pe un termen de 4 ani 8 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul farmaceutic pe un termen de 5 ani, invocând: prima instanță incorect a apreciat că în acțiunile inculpatului au fost întrunite condițiile prevăzute la art. 217 alin. (5) Cod penal, a apreciat probele unilateral în favoarea inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2019, a fost respins ca fiind nefondat apelul declarat de către procuror, cu menținerea sentinței atacate fără modificări.

5. Decizia instanței de apel, a fost atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Andronic Natalia, indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, prin care a solicitat, casarea decizie cu remiterea cauzei spre rejudecare de către aceeași instanță, într-un alt complet de judecată, invocând că: instanțele de fond eronat au interpretat normele legale, or, inculpatul nu s-a prezentat benevol în fața organelor de drept, în privința acestuia au fost efectuate mai multe acțiuni procesuale.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 01 octombrie 2019, recursul ordinar a fost admis, casată total decizia cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

7. Pentru a decide astfel, instanța de recurs a constatat că, instanța de apel eronat a respins apelul declarat de către procuror fiind examinat pur formal, nu s-a clarificat care circumstanțe sunt relevante pentru prezenta cauză, a adoptat o soluție neargumentată la modul convenit, în legătură cu ce o astfel de decizie nu poate fi menținută și urmează a fi casată cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte în instanța de apel.

Motivându-și soluția, instanța de apel doar a preluat motivarea instanței de fond, mai mult, aceasta a formulat răspunsuri evazive și neclare.

Colegiul penal lărgit a mai menționat că, instanța de apel a respins cererea de apel declarată de către procuror, fără a da un răspuns clar argumentului indicat de către acesta cu referire la faptul că în acțiunile inculpatului nu au fost întrunite condițiile prevăzute la alin. (5) al art. 217 Cod penal, și anume inculpatul nu s-a prezentat benevol la organul de urmărire penală, iar organul de urmărire penală a efectuat un șir de acțiuni pentru ca ultimul să fie deconspirat.

Așadar, Colegiul penal lărgit a remarcat că, instanța de apel urma să dea o explicație motivată în acest sens și să clarifice dacă argumentele indicate mai sus pun în imposibilitate sau după caz în posibilitatea liberării de răspundere penală a inculpatului.

Nefiind de acord cu soluția adoptată, Judecătorul Guzun Ion a expus o opinie separată, prin care a adus motive întru susținerea soluției de respingere a recursului ca inadmisibil, menționând că instanța de apel a adoptat o hotărâre legală și întemeiată(v.IX f.d. 22 – 25).

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2019, s-a respins ca nefondat apelul declarat.

8.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că, la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că inculpatul Dabija Gheorghe a săvârșit anume infracțiunea prevăzută la art. 217¹ alin. (4) lit. b) și d) Cod penal, împrejurări constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

În continuare, instanța de apel a menționat, din materialele dosarului s-a stabilit că inculpatul a contribuit activ la descoperirea infracțiunii de circulație ilegală a drogurilor prin indicarea sursei de procurare a substanțelor respective și divulgarea persoanelor implicate.

Astfel, imediat după reținere, Dabija Gheorghe și-a recunoscut vina, a declarat că dorește să conlucreze cu organul de urmărire penală, să contribuie la descoperirea infracțiunii și este dispus să participe la toate acțiunile procesuale necesare, a indicat sursa provenienței substanțelor ridicate și numele persoanelor de la care le-a procurat - Suceanu Ion și Bandur Alexandru, iar organul de urmărire penală nu cunoștea despre implicarea ultimilor, în afară de aceasta, prin ordonanța din 20.01.2017 s-a dispus aplicarea față de Dabija Gheorghe a măsurii de protecție prevăzută de art.art.13 - 14 din Legea nr. 105 din 16.05.2008 cu privire la protecția martorilor și altor participanți la procesul penal, în ordonanță fiind indicat că măsura respectivă a fost luată, deoarece în cadrul audierilor, Dabija Gheorghe a depus declarații privitor la infracțiunea investigată, care este una gravă, declarațiile constituie probe concludente în descoperirea infracțiunii și în privința sa ar putea fi aplicată violență pe motiv că a depus declarații, fapt ce permite întemeiat de a presupune că viața, sănătatea și proprietatea lui Dabija Gheorghe pot fi puse în pericol.

În acest sens, instanța de apel a statuat că motivele invocate în cererea de apel nu și-au găsit confirmare, iar careva temeiuri de a interveni în sentința primei instanțe nu s-au atestat.

9. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, prin care

solicită, casarea parțială a deciziei Curții de Apel Chișinău din 18.12.2019, în partea aplicării prevederilor art. 217 alin. (5) Cod penal, cu remiterea cauzei la rejudecare, invocând:

- acțiunea de predare benevolă și acțiunea de contribuție activă la descoperirea infracțiunii, sunt sintagme care conțin diferite acțiuni;

- la liberarea inculpatului Dabija Gheorghe de răspundere penală, pentru infracțiunea comisă (circulația ilegală a drogurilor, analoagilor acestora cu scop de înstrăinare, săvârșite în proporții deosebit de mari) atât prima instanță cât și cea de apel nu au acordat deplină eficiență prevederilor art. 217 alin. (5) Cod penal, or caracterul benevol se exprimă prin absența unei situații în care persoana respectivă se vede nevoită să predea substanțele interzise prin lege reprezentanților organelor de drept, deoarece acestea, într-un fel sau altul, vor fi confiscate;

- în cazul reținerii persoanei, precum și al desfășurării acțiunilor de urmărire penală pentru depistarea și ridicarea drogurilor, etnobotanice sau analoagelor acestora, predarea acestor substanțe la solicitarea persoanei responsabile, care desfășoară acțiunile menționate, nu poate servi drept temei pentru aplicarea prevederilor art. 217 alin. (5) Cod penal;

- instanța de apel preluând lucrările și constatările eronate ale primei instanțe, a dat un răspuns evaziv referitor la condițiile liberării de răspundere penală, și care anume din ele s-ar extinde asupra situației inculpatului Dabija Gheorghe, predarea benevolă sau dimpotrivă contribuția activă, or fără a intra în esența problemei abordate de procuror în apelul declarat și argumentând deficitar soluția adoptată, instanța de apel nu a rezolvat fondul apelului, fapt deja reținut și prin decizia Colegiului penal lărgit al CSJ din 01.10.2019;

- formulările generale și abstracte invocate în decizia recurată, fac dovada încălcării de către instanța de apel a prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, or instanța de apel nu s-a expus la chestiunile de drept importante la soluționarea cauzei, iar prin această inactivitate instanța de apel a provocat o stare de incertitudine și neclaritate cu privire la soluția adoptată;

- Dabija Gheorghe a fost documentat o perioadă îndelungată și doar după efectuarea acestor acțiuni, precum și reținerea inculpatului, acesta și-a recunoscut vina și a comunicat organului de urmărire penală toate circumstanțele săvârșirii infracțiunii;

- în vederea eficientizării procesului de prevenire și combatere a circulației ilegale a substanțelor narcotice, precum și în vederea protejării vieții și sănătății tinerilor consumatori de droguri, precum și prevenirii atragerii în rețeaua de consumatori a copiilor și tinerilor care încă nu sunt dependenți de droguri, se prezintă ca fiind justificată, aplicarea unor pedepse mai severe pentru persoanele care sunt traficanți a substanțelor narcotice;

10. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind

vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, se reține că recurentul contestă decizia instanței de apel, indicând temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, în sensul că: „*hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*”.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile și motivele invocate de recurent în susținerea acestor temeiuri nu sau confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, argumentând în acest context următoarele.

În privința temeiului de recurs invocat de recurent, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin prisma aspectelor menționate supra, Colegiul penal constată că nu și-a găsit confirmarea în urma cercetării materialelor cauzei, nefiind identificate careva circumstanțe care ar justifica incidența acestui temei de recurs, dat fiind faptul că, instanța de apel, la judecarea apelului și adoptarea deciziei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, s-a expus detaliat și argumentat asupra motivelor relevante invocate în apelul procurorului, fiind reflectate clar motivele pe care se întemeiază soluția instanței de apel în privința menținerii sentinței primei instanțe, prin care inculpatul Dabija Gheorghe a fost liberat de răspundere penală pe învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. b), d) Cod penal, în temeiul art. 217 alin. (5) Cod penal, soluție întemeiată pe acțiunile procesuale și cumulul de probe, cercetate, verificate și apreciate just prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, fără a fi admisă vreo eroare de fapt sau de drept ce ar afecta legalitatea deciziei instanței de apel, fapt ce determină lipsa unor temeiuri justificative de a interveni în decizia instanței de apel sub aspectele contestate.

În acest sens, cu referire la argumentele recurentului prin care acesta își

manifestă dezacordul cu soluția și motivarea instanței de apel prin care a menținut soluția primei instanțe de liberare de răspundere penală a inculpatului în temeiul art. 217 alin. (5) Cod penal, invocând precum că inculpatul nu întrunește condițiile de aplicare a dispozițiilor art. 217 alin. (5) Cod penal, deoarece în opinia recurentului, acesta nu a contribuit activ la descoperirea infracțiunii ce ține de circulația ilegală a drogurilor, deoarece acesta nu a predat benevol drogurile, acestea fiind ridicate de către organul de urmărire penală, Colegiul penal constată că sunt neîntemeiate, ce contravine materialelor cauzei penale, or se atestă că instanța de apel just a conchis că inculpatul a contribuit activ la descoperirea infracțiunii de circulație a drogurilor, prin divulgarea persoanelor, indicarea sursei de obținere a drogurilor, participarea în calitate de investigator sub acoperire la măsurile speciale de investigație cu scopul de a depista celelalte persoane implicate în comiterea infracțiunii, mai mult, acesta benevol prin cerere a manifestat acordul de a colabora cu organele de drept (f.d. 6 – 7, vol. IV), iar acțiunile de colaborare au fost confirmate prin: procesul – verbal de audiere a învinuitului (f.d. 12 – 13 v.IV); procesele – verbale de audiere suplimentară a învinuitului (f.d. 14 – 15 v.IV); ordonanța procurorului în PCCOCS Chișca Vitalie din 20.01.2017 privind asigurarea protecției de stat față de învinuitul Dabija Gheorghe (f.d. 18 – 19 v.IV).

Totodată, Colegiul penal, respingând argumentele recurentului, invocă că aplicarea prevederilor art. 217 alin. (5) Cod penal, este posibilă în cazul în care este întrunită cel puțin una din două condiții, și anume 1) predarea benevolă de către persoană a drogurilor, etobotanice sau analoagelor acestora sau 2) acțiunile active care contribuie la descoperirea sau curmarea infracțiunilor unor astfel de substanțe, manifestate prin următoarele modalități alternative, autodenunțare, divulgarea persoanelor care au contribuit la săvârșirea infracțiunii, indicarea sursei de procurare a drogurilor, entobotanice sau analoagelor acestora, participarea la depistarea mijloacelor bănești, a bunurilor sau a veniturilor dobândite în rezultatul comiterii infracțiunii.

În acest sens, Colegiul penal conchide că instanța de apel corect a reținut și a menținut soluția primei instanțe, prin care s-a constatat că inculpatul întrunește a doua condiție necesară pentru aplicarea art. 217 alin. (5) Cod penal, motiv din care instanța de recurs ordinar respinge criticile recurentului în acest aspect ca inadmisibile.

Colegiul penal conchide că, recurentul indicând temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, în sensul că „*s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*”, nu a adus argumente în susținerea acestui temei, el fiind invocat declarativ, fără a se specifica care anume încălcări au avut loc.

Astfel, Colegiul penal conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale pe aspectele contestate nu se identifică, iar din conținutul deciziei instanței de apel (f.d. 209 – 211, vol. VIII),

se atestă o motivare amplă și detaliată asupra chestiunilor esențiale supuse atenției sale, și anume ce ține de aplicabilitatea în privința inculpatului a prevederilor art. 217 alin. (5) Cod penal, pe care în virtutea corectitudinii acesteia și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs ordinar o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

11. În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectul contestat, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

12. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Dabija Gheorghe Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **04 iunie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Boico Victor